

හපුතලේ නගර සභාව - 2024

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 තත්ත්වගණනය කළ මතය

හපුතලේ නගර සභාවේ 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්වය පිළිබඳ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය මෙහෙයුම් පිළිබඳ ප්‍රකාශනය, ශුද්ධ වත්කම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය, මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ ප්‍රමාණාත්මක ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලට අදාළ තොරතුරු ද ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන් වලින් සමන්විත 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන නගර සභා ආඥා පනතේ (255 අධිකාරය) 181(1) උපවගන්තිය සහ 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 10(1) උප වගන්තිය සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාවේ ඇතුළත් විධිවිධාන ප්‍රකාර මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ.

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණුවලින් වන බලපෑම හැර, මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලින් 2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට හපුතලේ නගර සභාවේ මූල්‍ය තත්ත්වය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා එහි මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වය හා මුදල් ප්‍රවාහ පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව සත්‍ය හා සාධාරණ තත්ත්වයක් පිළිබිඹු කරන බව මා දරන්නා වූ මතය වේ.

1.2 තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.6 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මා මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් තත්ත්වගණනය කළ මතයක් පළකරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිතිවලට (ශ්‍රී.ලං.වි.ප්‍ර.) අනුකූලව මා විගණනය සිදු කරන ලදී. මෙම විගණන ප්‍රමිති යටතේ වූ මාගේ වගකීම, මෙම වාර්තාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම යන කොටසේ තවදුරටත් විස්තර කර ඇත. මාගේ තත්ත්වගණනය කළ මතය සඳහා පදනමක් සැපයීම උදෙසා මා විසින් ලබාගෙන ඇති විගණන සාක්ෂි ප්‍රමාණවත් සහ උචිත බව මාගේ විශ්වාසයයි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් කළමනාකරණයේ සහ ඊට සම්බන්ධ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පොදුවේ පිළිගත් ගිණුම්කරණ පරිච්ඡේදයට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකි වනු පිණිස අවශ්‍යවන අභ්‍යන්තර පාලනය තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

නගර සභාවේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16(1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව නගර සභාවේ වාර්ෂික හා කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 විගණන විෂය පථය (මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම)

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණන වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතිකවීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සැමවිටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, එහි ප්‍රමාණාත්මක භාවය මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි වන බලපෑම මත රඳා පවතී.

ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනයේ කොටසක් ලෙස මා විසින් විගණනයේදී වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ක්‍රියා කරන ලදී. මා විසින් තවදුරටත්,

- ප්‍රකාශ කරන ලද විගණන මතයට පදනමක් සපයා ගැනීමේදී වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇති විය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවීමේ අවදානම් හඳුනාගැනීම හා තක්සේරු කිරීම සඳහා අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කර ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. වරදවා දැක්වීම හේතුවෙන් සිදුවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවකින් සිදුවන්නා වූ බලපෑම ප්‍රබල වන්නේ ඒවා දුස්ස්‍රාව්‍යතාවයෙන්, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීමෙන්, වේතනාත්මක මහඟුරීමෙන්, වරදවා දැක්වීමෙන් හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මත හැරීමෙන් වැනි හේතු නිසා වන බැවිනි.
- අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳව මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ අදහසින් නොවුවද, අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පරිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස අභ්‍යන්තර පාලනය පිළිබඳව අවබෝධයක් ලබාගන්නා ලදී.
- භාවිතා කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය, ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල සාධාරණත්වය සහ කළමනාකරණය විසින් කරන ලද සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම් අගයන ලදී.
- මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය හා අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණව ඇතුළත් වී ඇති බව සහ හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සමස්ථ ඉදිරිපත් කිරීම අගයන ලදී.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ නගර සභාවේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ නගර සභාව විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, නගර සභාව ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව.

1.5 වෙනත් නෛතික අවශ්‍යතා පිළිබඳ වාර්තාව

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ පහත සඳහන් අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධයෙන් විශේෂ ප්‍රතිපාදන ඇතුළත් වේ .

- (අ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iii) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව නගර සභාවේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉකුත් වර්ෂය සමඟ අනුරූප වේ.
- (ආ) 2018 අංක 19 දරණ ජාතික විගණන පනතේ 6 (1) (ඇ) (iv) වගන්තියේ සඳහන් අවශ්‍යතාවය අනුව ඉකුත් වර්ෂයේදී මා විසින් සිදුකරන ලද නිර්දේශයන් ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත්ව ඇත.

1.6 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.6.1 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

	විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ)	සමාලෝචිත වර්ෂය අවසානයට නාගරික සංවර්ධනය සඳහා වූ විශේෂ බැංකු ගිණුමේ ශේෂය රු.144,941 ක් මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුල හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	ඉදිරි වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන සකස් කිරීමේදී නිවැරදි කරන බව.	සියලුම බැංකු ගිණුම් විස්තර මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ආ)	ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන සභායක ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂය තුළදී මිලදී ගෙන තිබුණු උපකරණ වෙනුවෙන් ගෙවන ලද එකතු කළ අගය මත බදු මුදල වූ රු.148,072 ක් වියදමක් ලෙස හඳුනා ගෙන නොතිබුණි.	-එම-	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.
(ඇ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.45,334 ක් වූ ලිපිද්‍රව්‍ය තොග ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඈ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.215,254 ක් වූ වියදම් පහක් සඳහා ණයහිමි ප්‍රතිපාදන සලසා නොතිබුණි.	-එම-	-එම-
(ඉ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දී මිලදී ගෙන තිබුණු රු.236,100ක් වටිනා දේපළ පිරිසත හා උපකරණ ඒකක 102 ක වටිනාකම් ප්‍රාග්ධනිත කර නොතිබුණි.	-එම-	-එම-

1.6.2 නොසැසඳුණු පාලන ගිණුම් හෝ වාර්තා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශ අනුව ගිණුම් ශේෂ 04 ක එකතුව රු.6,430,269 ක් වූ අතර උපයෝගී ලේඛන අනුව එකතුව රු.6,374,759 ක් වූයෙන් රු.55,510 ක වෙනසක් විය.	වෙනස්කම් හඳුනා ගෙන නිරාකරණය කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	නිවැරදිව ගිණුම් පිළියෙල කළ යුතුය.

1.6.3 විගණනය සඳහා ලිඛිත සාක්ෂි නොවීම

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු.2,232,634 ක ටෙන්ඩර් කඩකුලී ආදායම් ශේෂය සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය ශේෂ සනාථ කිරීම් විගණනයට ඉදිරිපත් නොකෙරුණි.	ලේඛන පරීක්ෂා කිරීමෙන් අනතුරුව ශේෂ තහවුරු කර ගැනීමටත්, නිවැරදි ශේෂ සහිතව යාවත්කාලීන කිරීමටත් සභාව කටයුතු කරන බව.	ශේෂ සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය සාක්ෂි ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

1.7 අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි හා කළමනාකරණ තීරණවලට අනුකූල නොවූ අවස්ථා පහත දැක්වේ.

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) ජනාධිපති ලේකම්ගේ 2010 පෙබරවාරි 03 වන දිනැති අංක SP/RD/02/10 දරණ චක්‍රලේඛයේ 3.5 ඡේදය හා රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතේ 27 හා 29 වගන්ති	අනුමැතිය ලබා ගැනීමෙන් තොරව සභාව විසින් පවුල් ඒකක 103 ක් සඳහා සභාව සතු ඉඩම් 3 ක් 1998 වර්ෂයේ සිට රු. 250 ක මාසික කුලී මුදලක් යටතේ කොටස් කර බෙදා දී තිබුණි.	චක්‍රලේඛය සොයා බැලීමෙන් අනතුරුව පිළිතුරු වාර්තා කිරීමට බලාපොරොත්තු වන බව.	රජයේ ඉඩම් ආඥා පනතේ 27 හා 29 වගන්ති සහ චක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ මුදල් රෙගුලාසි සංග්‍රහය. මුදල් රෙගුලාසි 371	1988 සිට 2015 දක්වා කාල සීමාව තුළ ලබා දී තිබුණු රු. 157,277 ක අත්තිකාරම් ශේෂ 12 ක් පියවා නොතිබුණි.	දීර්ඝ කාලීනව අය නොවී පවතින ශේෂ වන අතර අදාළ ශේෂ කපා හැරීම සඳහා අනුමැතිය ඉල්ලා ඇති බව.	ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

ඉදිරිපත් කරන ලද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා සභාවේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.31,517,179 ක් වූ අතර, ඊට අනුරූපීව ඉකුත් වර්ෂයේ පුනරාවර්තන වියදම ඉක්මවූ ආදායම රු.25,408,894 ක් විය.

2.2 ආදායම් පරිපාලනය

2.2.1 ඇස්තමේන්තුගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම්

නාගරික ලේකම් විසින් ඉදිරිපත් කළ තොරතුරු අනුව සමාලෝචිත වර්ෂයට හා ඉකුත් වර්ෂයට අදාළව ඇස්තමේන්තු ගත ආදායම්, බිල් කළ ආදායම්, රැස් කළ ආදායම් හා හිඟ ආදායම් පිළිබඳ තොරතුරු පහත දැක්වේ.

2024					2023			
ආදායම් ප්‍රභවය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය	ඇස්තමේන්තුගත ආදායම	බිල්කළ ආදායම	රැස්කළ ආදායම	දෙසැම්බර් 31 දිනට මුළු හිඟය
-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.	රු.
වටිපනම් හා බදු	2,100,000	2,425,496	2,335,643	1,875,286	2,100,000	2,182,919	1,252,537	930,382
කුලී	27,807,251	30,925,977	21,871,883	31,879,066	16,526,324	24,427,707	12,578,598	11,849,108
බලපත්‍ර ගාස්තු	648,000	1,156,550	803,400	443,050	518,000	732,800	642,900	89,900
වෙනත් ආදායම්	3,504,200	4,576,087	2,852,878	3,459,004	2,982,700	4,177,992	1,395,005	2,782,986
	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
	34,059,451	39,084,110	27,863,804	37,656,406	22,127,024	31,521,418	15,869,040	15,652,376
එකතුව								

2.2.2 ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්යසාධනය

සභාවේ ආදායම් රැස්කිරීමේ කාර්ය සාධනය සම්බන්ධ නිරීක්ෂණ පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) මුළු ආදායම		
සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල් කරන ලද රු.39,084,110 ක් වූ මුළු ආදායමින් වර්ෂය අවසාන වන විට රු.17,872,733 ක් අයකර නොතිබුණු අතර, එය මුළු බිල් කළ ආදායමෙන් සියයට 46 ක් විය.	සමාලෝචිත වර්ෂයේ බිල්කරන ලද ආදායමින් රු.5,159,875 ක් අයවී ඇති බව.	හිඟහිටි ආදායම් අය කරගත යුතුය.

(ආ) වරිපනම් හා බදු

(i)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ ආරම්භයේ පැවති රු.1,504,588 ක් වූ හිඟ වරිපනම් බදු ආදායමෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ රු.297,977 ක් පමණක් අයකරගෙන තිබුණි.	හිඟ මුදල් අය කිරීමට කටයුතු කරන බව.	පනතේ විධි විධාන අනුව හිඟ වරිපනම් හා බදු අය කරගත යුතුය.
(ii)	වරිපනම් බදු ඒකක 09කට අදාළ 2015 වර්ෂයේ සිට 2024 වර්ෂය දක්වා රු.338,172ක් අඩුවෙන් අයකරගෙන තිබුණි.	-එම-	-එම-

(ඇ) කුලී

(i)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු ගෙවල් කුලී ආදායම රු.467,392ක් වූ අතර ඉන් රු.329,892 ක් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවතුණි.	හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	ගිවිසුම අනුව හිඟ කුලී ආදායම් අයකරගත යුතුය.
(ii)	හපුතලේ තානායම් කළමනාකරණ කටයුතු වෙනුවෙන් නාගරික සංවර්ධන අධිකාරියෙන් නගර සභාවට අයවිය යුතුව තිබූ රු.4,049,019 ක මුදලක් අයකර ගෙන නොතිබුණි.	එවකට තානායම් බදු පදනම මත ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුද්ගලයාගෙන් අදාළ හිඟ මුදල් අයකර ගැනීම සඳහා කොළඹ වාණිජ මහාධිකරණයේ විභාග වන නඩුවේ තීන්දුව ලැබීමෙන් අනතුරුව මේ සම්බන්ධයෙන් වාර්තා කරන බව.	හිඟ කුලී ආදායම් අයකරගත යුතුය.

(ඈ) බලපත්‍ර ගාස්තු

සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට අයවිය යුතු ත්‍රිරෝද රථ නැවතුම් ගාස්තු රු.2,521,447ක් වූ අතර ඉන් රු.2,084,139 ක් වර්ෂයකට වඩා වැඩි කාලයක සිට අයවිය යුතුව පැවතුණි.	හිඟ මුදල් අය කර ගැනීමට කටයුතු කරන බව.	අතුරු ව්‍යවස්ථාව අනුව හිඟහිටි ආදායම් අය කරගත යුතුය.
---	---------------------------------------	---

2.2.3 උසාවි දඩ හා මුද්දර ගාස්තු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
පළාත් සභාවේ ප්‍රධාන ලේකම්වරයාගෙන් සහ අනෙකුත් බලධාරීන්ගෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ලැබිය යුතුව තිබුණු උසාවි දඩ රු.131,238 ක් සහ මුද්දර ගාස්තු රු.5,749,191 ක් විය.	2024 දෙසැම්බර් 31 දිනට පැවති රු.8,142,361 ක මුද්දර ගාස්තු හිඟ ශේෂයෙන් 2025 මාර්තු 31 දින වන විට රු.2,393,170 ක මුදලක් අය වී ඇති බව.	හිඟ මුද්දර ගාස්තු හා උසාවි දඩ ගෙන්වා ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 පනතින් පවරා ඇති කාර්යයන් ඉටු කිරීම

නගර සභා ආඥා පනතේ 4 වන වගන්තිය යටතේ වූ මහජන සෞඛ්‍ය, පොදු උපයෝගීතා සේවා සහ පොදු මංමාවත් පිළිබඳ කාරණා විධිමත් කිරීම හා පාලනය කිරීම, ජනතාවගේ සුඛ විහරණය, පහසුව හා සුභසාධනය යන සභාව විසින් ඉටු කළයුතුව තිබුණු කර්තව්‍යයන් ඉටු කිරීම පිළිබඳව නිරීක්ෂණය වූ කරුණු පහත දැක්වේ.

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
අයවැය ලේඛනය මගින් ප්‍රතිපාදන සලසා නොගෙන සමාලෝචිත වර්ෂයේ දෙසැම්බර් 31 දිනට ස්ථාවර තැන්පතු තුළ රු.13,097,364 ක ශේෂයක් රඳවා ගෙන තිබුණි.	අදහස් දක්වා නොමැත.	පනත අනුව සභා අරමුදල් භාවිතා කර සභාවට පැවරී ඇති බලතල හා කාර්යයන් ඉටුකළ යුතුය.

3.2 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
එකතු වටිනාකම රු.139,857,325 වූ වත්කම් ශේෂ 03කට අදාළ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛණය යාවත්කාලීන කර නොතිබුණි.	යාවත්කාලීන කිරීම් සහිතව ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය සකස් කිරීමට කටයුතු කරන බව.	ලේඛන නිවැරදිව යාවත්කාලීනව පවත්වා ගත යුතුය.

3.3 මානව සම්පත් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට අනුමත කාර්යමණ්ඩලය සහ තථ්‍ය කාර්යමණ්ඩලය සැසඳීමේදී තනතුරු 05කට අදාළව පුරප්පාඩු 07ක් ද තනතුරු 02කට අදාළව නිලධාරීන් 03 ක් අතිරික්තවද පැවතුණි.	විගණනය විසින් සඳහන් කර ඇති අදාළ පුරප්පාඩු හා අතිරික්තතා සම්බන්ධයෙන් මාසිකව නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (පිරිස් හා පුහුණු) කාර්යාලයේ EHRM පද්ධතිය මගින් ක්‍රියාත්මක වන කාර්යමණ්ඩල සමාලෝචන වාර්තාව හරහා දැනුවත් කරනු ලබන බව.	කාර්ය මණ්ඩලය අනුමත කර ගත යුතුය.
(ආ) විශ්‍රාම ගිය, සේවය හැර ගිය හා මිය ගිය නිලධාරීන් 18 දෙනෙකුගෙන් 1996 වර්ෂයේ සිට අය නොවී පවතින රු.61,651ක හිඟ ණය ශේෂ ආයතන සංග්‍රහයේ XXIV පරිච්ඡේදයේ 1.6 හා 4 වගන්ති ප්‍රකාරව ඇපකරුවන්ගෙන් අය කර ගෙන නොතිබුණි.	අදාළ ශේෂ අයකරගැනීම හෝ පොත් වලින් ඉවත් කර ගැනීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් සිටින බව.	හිඟ සේවක ණය ශේෂ අය කරගත යුතුය.

3.4 නිෂ්කාර්යය හෝ ඌන උපයෝජිත දේපල, පිරිසිදු හා උපකරණ

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) 2014 නොවැම්බර් මාසයේදී පළාත් සභා සහ පළාත් පාලන අමාත්‍යාංශය විසින් හඳුනාගත් නගර සභාවට භාරදී තිබූ කම්පැක්ටරය සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා වසර 09 ක් නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	සභාවට භාරදී ඇති කම්පැක්ටර් යන්ත්‍රය හඳුනාගත් නගර සභා විෂමතා තත්ත්වයන් මත ක්‍රියාත්මක කිරීම දුෂ්කර බැවින් අපහරණ කටයුතු සඳහා නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (මූල්‍ය කළමනාකරණ) කාර්යාලය දැනුවත් කර ඇති අතර එම කාර්යාලය විසින් පරීක්ෂා කිරීම් කටයුතුද කර ඇති නමුත් තීරණයක් මේ වන තෙක් දන්වා නොමැති බව.	අවශ්‍යතාවය ඇති වෙනත් සභාවකට පැවරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ආ) 2012 මාර්තු 05 දින හල්දුම්මුල්ල ප්‍රාදේශීය සභාව විසින් හඳුනාගත් නගර සභාවට භාරදී තිබුණු අත් ට්‍රැක්ටරය ලැබුණු දින සිට නිෂ්කාර්යව පැවතුණි.	මේ සම්බන්ධයෙන් නියෝජ්‍ය ප්‍රධාන ලේකම් (මූල්‍ය කළමනාකරණ) කාර්යාලය දැනුවත් කර ඇති බව.	වත්කම් නිවැරදිව කළමනාකරණය කළ යුතුය.

3.5 වත්කම් කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
හපුතලේ නගර සභාව විසින් තම කටයුතු සඳහා යොදාගනු ලබන ඉඩම් 14 ක් ඉඩම් ආඥා පනතේ 27 වන වගන්තිය ප්‍රකාරව පැවරුම් නියෝග පවරාගෙන නොතිබුණි.	ලේඛන අනුව අදාළ වත්කම් හඳුනා ගැනීම ප්‍රායෝගිකව දුෂ්කර කාර්යයක් වී ඇති අතර තවදුරටත් දීර්ඝව පරීක්ෂා කරන බව.	ඉඩම් ආඥා පනතේ විධි විධාන අනුව අදාළ පවරා ගැනීම් කඩිනමින් සිදු කළ යුතුය.

3.6 පාරිසරික ගැටළු

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ 2023 මැයි 05 දිනැති අංක CEA/COMP/BD/C/004/2023 දරණ ලිපිය මඟින් කහගලවත්ත කසළ බැහැර කරන ඉඩම පිළිබඳ සහ කසළ කළමනාකරණ කටයුතු පිළිබඳ පරීක්ෂා කර ඉදිරිපත් කර තිබූ වාර්තාවේ ඇතුළත් නිර්දේශ 2025 ජනවාරි 08 දිනවන විටත් ක්‍රියාත්මක කර නොතිබුණි.	නිර්දේශය ක්‍රියාත්මක කරමින් පවත්නා බව	මධ්‍යම පරිසර අධිකාරියේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ නිර්දේශ ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

4. ගිණුම් කටයුතු භාවය සහ යහපාලනය

අයවැය පාලනය

විගණන නිරීක්ෂණය	සභාවේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
සමාලෝචිත වර්ෂය වෙනුවෙන් නගර සභාව පිළියෙල කර තිබුණු අයවැය ලේඛනය අනුව ඇස්තමේන්තු කල ආදායම් හා වියදම්, වර්ෂයේ තථ්‍ය ආදායම් හා වියදම් සමඟ සැසඳීමේදී ආදායම් විෂයයන් 06 ක සියයට 11 සිට සියයට 78 දක්වාද , වියදම් විෂයයන් 06 ක සියයට 13 සිට සියයට 82 දක්වාද විචලනයක් විය.	අදහස් දක්වා නොමැත.	අයවැය ලේඛනය නිවැරදි තොරතුරු යොදා ගෙන පිළියෙළ කළ යුතුය.